A°. 1843. N°. 100.

ARNHEMSCHE COURANT.

(De prijs dezer Courant, die geregeld *vijfmaal 's weeks* wordt uitgegeven, en wel op *Zondag*, *Dingsdag*, *Woensdag*, *Donderdag* en *Zaturdag*, is *f* 5 in de drie maanden.)

ZONDAG 21 MEI.

(De prijs der Advertentiën is, van een tot vijf regels *f* 1,00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.)

De hoogleeraar Ackersdijck, over de conversie van schuld.

Eene nieuwe, krachtige stem heeft zich tegen het plan van conversie van den heer Rochussen doen hooren. Het is die van den hoogleeraar Ackersdijk. (1) Van hem behoeft men gelukkig niet te twijfelen of staatsregt en staatshuishoudkunde zijne hoofdstudie uitgemaakt hebben. Wij zullen daarom in dit en het volgend nommer zijne meening doen kennen.

Met krachtige woorden wijst hij op de onvergeefelijke wijze, op welke onze financiën steeds behandeld zijn en van welke het gevolg is, dat de renten onzer schuld sedert 1813 van dertien millioenen tot zes en veertig millioen guldens gestegen zijn. Eene kleinigheid van drie en dertig millioen renten in een tijdvak van zeven en twintig jaren is het legaat, dat het vorig bestuur ons nagelaten heeft, bewijst de verantwoordelijkheid welke de vertegenwoordiging, welke aan zijne goedkeuring daartoe medegewerkt heeft, haren pligt jegens het land heeft weten te vervullen. En wat heeft men daarvoor in plaats verworven? Niets volstrekt niets. »De slotsom is, dat alle die millioenen verteerd zijn, zonder dat bijna iets groots of van blijvend gewigt voor de natie is daargesteld. Wij kunnen ons dit niet anders verklaren dan uit het volstrekte gemis aan stelsel en aan »vaste beginsels in het bestuur des lands. Zonder »eenheid, zonder orde, steeds met versmading »van hetgeen de wetenschap en de ondervinding »leeren, heeft men aan gunsten, aan zoogenoemde »aanmoediging van nijverheid, die werkelijk de »nijverheid oneindig benadeelde, aan bekrompene »middelmatigheid, of aan nog erger dan die, weggeworpen, hetgeen, goed aangewend, de schoonste vruchten zoude hebben kunnen opleveren."

De wijze, op welke men de leeningen sloot, op welke men de uitgaven trachtte te bestrijden, [illegible] gelijke. »Elke conversie, »elke nieuwe leening, elke uitloting en aflossing »hebben millioenen gekost die de staat niet genoot." »Sedert 1830 werd het eene gunst, zijne »kapitalen aan den staat te mogen leenen, zoo »ongehoord voordeelig werden de voorwaarden gesteld; dat is, zoo veel hooger werd de schuldbekentenis geschreven, dan de som was die men »leende."

»Dit is," zegt de hoogleeraar, »met weinige »woorden de wijze, waarop de financiën van onzen »staat zijn beheerd geworden. Men zoekt daarin »te vergeefs naar eenige maat omtrent de uitgaven, »eenig plan in de aanwending, eenige bezorgdheid »in het schulden maken; alle regelen eener goede »huishouding vindt men miskend. Steeds werd »alleen voorloopig voor één jaar berekend, de »toekomst aan het oogenblik opgeofferd. Het was, »alsof boven elke begrooting de zedelooze spreuk »uit het verdorvenste tijdperk der Fransche Historie geschreven stond: *après nous le déluge*."

Na aldus de aandacht gevestigd te hebben op ons vroeger financieël bestuur, gaat de heer Ackersdijck over tot het betoog, dat, om onze schuld te kunnen regelen, gelijk het ministeriële ontwerp van conversie heet te doen, de schuld van den staat bekend gemaakt moet worden. »Duidelijk en volledig behoort opgemaakt te worden, waarin de schuld bestaat. Hiertoe behoort, »dat de verwarring en geheimhouding, welke voortdurend bestaan hebben, verdwijnen; dat omtrent »de vroegere administratie afrekening en afsluiting »plaats vinden. Zonder dezen maatregel, is eene »verbetering in onze financiën ondenkbaar. Al de »redenen, waarmede men vroeger de natie hieromtrent in slaap gewiegd heeft, ook de laatste »toevlugt der voorwendselen, is door de overeenkomst met België verdwenen. — — Bij de beoordeeling van het onlangs aangenomen verdrag »met België, werd als de eenige troost voorgesteld, »dat, zoodra dat verdrag aangenomen was, al het »verwarde en voorloopige in onze financiën zoude »ophouden, niets zoude dan meer volkomene openbaarheid en afrekening in den weg staan. Thans »doet de minister zijne voordragt, zonder hiervan »iets te spreken; het is, alsof hij de verwarring, »onzekerheid, verheimelijking, wil doen voortduren, en desniettemin eene regeling der financiën »naar zijne inzigten beproeven."

De hoogleeraar verwijst op het voorbeeld van den privaat man, die een vroeger slecht beheerd fortuin wil regelen; ook deze moet beginnen met den toestand zijns boedels open te leggen. Doch ziet de heer Rochussen tegen het maken van goede wetten als »te moeijelijk" op, hoe veel meer zal hij dit niet doen tegen zulk eene openbaring? Hij heeft daarom steeds liever tot hiertoe de Staten-Generaal weten te paaijen: hij heeft liever voort willen gaan met de eene verwarring op de andere te stapelen. »Wij houden het daarvoor," zegt de hoogleeraar, »dat de regeling onzer financiën met »die vereffening van het verledene moet beginnen, »en wanneer staatsmannen beproeven, de verwarring en de geheimhouding te laten voortduren en »desniettemin beweren 's lands financiën in eenen »goeden toestand te zullen brengen, en wanneer »men daaraan geloof slaat, zoo durven wij voorspellen, dat zij en de natie, althans de laatste, »zich bedrogen zullen vinden. Het ontbreekt hun, »die zoo handelen, aan de zedelijke kracht, om »den eersten stap te doen, of wel, zij wanen een »gebouw te kunnen oprigten zonder grondslag."

De veroordeeling van het plan des ministers spreekt de schrijver uit, waar hij zegt, »dat men »behoort vast te houden aan het beginsel, om de »natie niets meer te laten betalen dan zij schuldig »is; dat geen maatregel mag genomen worden, »waardoor haar toestand van schuldenaar verergerd wordt, en geene gelegenheid verzuimd, om »dien toestand, in overeenstemming met strikte eerlijkheid, beter te maken. — — Alle aflossingen »boven hetgeen wettig toegezegd is moeten vermeden worden; geene amortisatiën of conversiën »plaats vinden uit beleefdheid. Immers aan de »eene zijde tegen pari aflossen, om aan de andere »zijde beneden pari, of tegen hoogere renten, »te leenen, is eene daad van zwendelarij, waardoor »een schuldenaar zijnen toestand aanhoudend verergert."

»Aan verwarring schijnt de steller van het ontwerp zoo gewoon te zijn, dat de geheele wet er »het karakter van heeft; het is, alsof zij uit de »bureaux der vroegere ministers was voortgekomen. »Onderwerpen, die niets met elkander gemeen hebben, zijn vermengd; — verschillende soorten van »conversiën zijn te gelijk voorgesteld, zonder eenig »beginsel, waarvan men is uitgegaan. De tijd der »uitvoering is onbepaald. Het geheel is met eene »slordigheid en ligtzinnigheid gesteld, welke zelfs »deden voorbijzien, dat 92 niet staan tot 100, »als 100 tot 108, en toch loopen de berekeningen over honderden millioenen gulden. Het heeft »daarbij het gewone gebrek van overgroote duisterheid. Bij de nu voorgestelde wijziging is de »veelsoortige conversie er uit weggenomen en de »tijd, voor de uitvoering bepaald, let wel! op *vier jaren*; doch de hoofdzaak is dezelfde gebleven."

(1) *Nederlands financiën. Nationale schuld. Door* J. Ackersdijck. *Amsterdam, Johannes Müller.*

Binnenlandsche berigten.

's Gravenhage, 19 mei. In de zitting van de Tweede Kamer van heden heeft de centrale afdeeling het volgende verslag gedaan nopens het ontwerp van wet, betrekkelijk de regeling van 's rijks openbare schuld:

»In navolging van hetgeen in andere landen is beproefd of bereids voor een gedeelte met goed gevolg is ten uitvoer gelegd, is ook de Nederlandsche regering er op bedacht geworden, om, gebruik makende van de gunstige gelegenheid, welke de lage koers van het geld en de hooge stand der staats-papieren thans aanbieden, door middel van vrijwillige verwisseling van nationale schuldbrieven, eene aanzienlijke besparing van renten te weeg te brengen en daardoor het cijfer der jaarlijksche staats-uitgaven in gelijke evenredigheid te verminderen.

»Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal is, bij koninklijke boodschap van den 6den maart jl., een ontwerp van wet verzonden, de strekking hebbende om dit gewigtig doel te verwezenlijken — een doel, te gewigtiger, naar mate de schuldenlast, waarmede de Nederlandsche staat is bezwaard, in de laatste jaren, onder den invloed van een noodlottig stelsel van volharding en overspanning van krachten, grooter en drukkender is geworden, en de ondervinding van het afgeloopen twee-jarig tijdvak op eene treffende wijze heeft doen zien, dat de gewone rijks-inkomsten niet toereikende zijn ter voorziening in de behoeften van de dienst en tot nakoming tevens van de aangegane verpligtingen jegens de rentheffers van den staat. Het is bekend, hoedanig aanzienlijk te-kort daardoor over gemeld tijdvak in 's rijks schatkist is ontstaan; de aanvulling daarvan, zonder dat daaruit een blijvend bezwaar voor de begrooting der staats-uitgaven zal voortvloeijen, en voorts het doel om de schatkist te ontheffen van de bezwarende jaarlijksche afbetalingen aan de Nederlandsche handel-maatschappij, zijn mede hoofd-oogmerken, welke bij het aangeboden wets-ontwerp worden beoogd, evenzeer als die maatregelen moeten geacht worden dienstbaar te zullen wezen aan het welslagen der voorgestelde verwisseling van schulden. Nogtans zoude zoodanige verwisseling, hoe wenschelijk overigens, in de tegenwoordige omstandigheden slechts met geringe kans op eenen goeden uitslag beproefd kunnen worden, immers op den bij de regering vastgestelden voet, wanneer niet, ten gevolge van het op 4 nov. jl. gesloten tractaat met België, zeer aanzienlijke kapitalen ter beschikking van de Nederlandsche regering moesten gesteld en tot intrekking van Nederlandsche schuld aangewend worden, en deze intrekking niet eenen voor het gelukken van dien maatregel hoogst gunstigen invloed op den stand der nationale effecten kon uitoefenen. De onderhavige voordragt betrekkelijk eene conversie van schuld staat derhalve in naauw verband met de ten uitvoer legging van de bepalingen van bovengemeld tractaat, ter-

wijl dezelve tevens voorstellen bevat tot regeling van het gebruik der kapitalen, welke bij dat verdrag aan Nederland zijn aangekomen, en waaromtrent de regering, bij de memorie van toelichting op het wetsontwerp tot goedkeuring van hetzelve, eene nadere wets-voordragt aan de Staten-Generaal had toegezegd.

»Het oorspronkelijk ontwerp van wet, zoodanig als hetzelve bij opgenoemde koninklijke boodschap aan de Kamer was ingezonden, bevatte hoofdzakelijk de volgende bepalingen:

»*a.* Voorstel om de beide kapitalen, ieder groot 80 millioen, rentende $2\frac{1}{2}$ pCt., welke, overeenkomstig §§ 6 en 7 van art. 63 van het tractaat ten behoeve van het Nederlandsche gouvernement in het grootboek van het koningrijk *België* ingeschreven moesten worden, te gelde te maken en de opbrengst daarvan te besteden tot intrekking en delging van Nederlandsche schuld (art. 1 van het eerste ontwerp);

»*b.* Voorstel om al de 5 pCts. werkelijke schuld, zoo wel die, welke in het tweede grootboek dier schuld is ingeschreven, als die welke in losrenten ten laste van 's rijks Overzeesche bezittingen is uitgegeven, op te ruimen en om dezelve deels te converteren in schuld rentende 4 pCt., door middel van vrijwillige verwisseling van de eene soort tegen de andere, op den voet van *ƒ* 108 4 pCts. voor elke *ƒ* 100 5 pCts., deels om dezelve voor hen, die zoodanige verwisseling niet mogten begeeren, in gereed geld af te lossen, tegen honderd ten honderd (art. 2 en 3);

»*c.* Voorstel om insgelijks op te ruimen alle nog in omloop zijnde domein-losrenten, mitsgaders de schatkist-biljetten rentende 4 pCt., en de schuldbekentenissen rentende $4\frac{1}{2}$ pCt. door het voormalig amortisatie-syndicaat uitgegeven: de beide eerstgemelde effecten, door ze te begrijpen in den maatregel van schulddelging, sub *a* vermeld: — het laatstgenoemd effect door hetzelve a pari af te lossen of in te wisselen tegen minder rentgevende schuld (art. 4 en 5);

»*d.* Voorstel om een gedeelte der schuldvordering van de Nederlandsche handel-maatschappij, ten laste van 's rijks Overzeesche bezittingen, bij vervroegde aflossing, te kwijten en daarvoor eene hoofd-obligatie, rentende $4\frac{1}{2}$ pCt. ten behoeve van het rijk en ten laste der gemelde bezittingen te doen opmaken (art. 6);

»*e.* Voorstel om de gelden, benoodigd eensdeels tot het ten uitvoer brengen van al de voorengemelde maatregelen, anderdeels tot dekking van het te-kort op de rijks-inkomsten over 1841 en 1842, ter somma van *ƒ* 9,630,000, te vinden door middel van de uitgifte van nieuwe schuld; rentende 4, $3\frac{1}{2}$ of 3 pCt. en tegen geenen lageren koers uit te geven dan 92, 82 of 72 pCt. (art. 7 en 8);

»*f.* Voorstel om zekere bepaalde inkomsten te bestemmen en af te zonderen tot verdere delging van schulden, en om daarmede aan te vangen met het jaar 1846, of zoo veel vroeger als de schuld aan de handelmaatschappij gekweten of wel eene besparing van renten, ten bedrage van *ƒ* 1,000,000, verkregen zoude zijn (art. 12).

»Terwijl voorts nog in de artikelen 9, 10, 11, 13, en 14 voorstellen waren vervat, omtrent de kosten van provisie en courtagie tot plaatsing van de nieuwe schuldbrieven, enz.; omtrent de bepaling van de termijnen van conversie en aflossing en de regeling van den voet en de wijze, waarop in de nieuw daar te stellen schulden deel zal kunnen genomen worden; omtrent de waarmerking der nieuwe en de vernietiging der ingetrokken schuld, de verantwoording van een en ander aan de algemeene rekenkamer, en de mededeeling aan de Staten-Generaal van de uitkomsten der voorgestelde maatregelen.

»Dit veel omvattend en gewigtig wets-ontwerp, hetwelk zoo diep ingrijpt in het geheele financie-wezen van den staat, heeft, zoo als te verwachten was, de de belangstelling der leden van de Tweede Kamer in hooge mate tot zich getrokken en is dan ook in de afdeelingen aan een zoo naauwkeurig en zorgvuldig voorloopig onderzoek onderworpen geworden. Bij dat onderzoek, hetwelk over het algemeen niet ten gunste van de voordragt, zoo als dezelve destijds liggende was, is uitgevallen, zijn vele en gewigtige bedenkingen op de meesten der voorstellen van de regering in het midden gebragt, welke de centrale afdeeling in haar voorlopig verslag heeft opgenomen, onder bijvoeging tevens van de solutiën, welke door den minister van financiën op aan Z. Exc medegedeelde hoofdbedenkingen en vraagpunten aan de centrale afdeeling waren kenbaar gemaakt. Bij hare memorie van beantwoordiging op het voorloopig verslag heeft de regering de antwoorden des ministers nader aangevuld en de verder gevraagde inlichtingen gegeven, voor zooveel zij daartoe in staat was en dit noodig oordeelde, terwijl daarbij tevens eene nota was gevoegd, bevattende aanduiding van wijzigingen, tot welke de regering, naar aanleiding van de bedenkingen der leden, heeft besloten en welke de minister van financien gemagtigd is geworden, om op het oorspronkelijk aan de Kamer ingezonden ontwerp te doen brengen en te waarmerken.

»Zoo wel de vroeger medegedeelde solutiën als de memorie van beantwoording en daarbij gevoegde nota van wijzigingen en het dien overeenkomstig veranderd wetsontwerp, zijn vervolgens in de afdeelingen onderzocht geworden en het is derhalve in verband met de beschouwingen, welke daarbij door de leden zijn aangegeven en ontwikkeld, dat het thans de taak is der centrale afdeeling, om het bij art. 80 van het reglement gevorderd algemeen verslag over de voorstellen der regering op te maken.

»Alvorens, ter voldoening aan dat voorschrift, over te gaan tot de mededeeling van de bedenkingen, welke tegen de voordragt, bij gelegenheid van het laatste onderzoek der afdeelingen, in het midden zijn gebragt, is het aan de centrale afdeeling noodig voorgekomen, om in korte trekken de voornaamste punten te doen kennen, waarin het gewijzigde ontwerp van het vorige verschilt.

»Hiertoe wil zij opgemerkt hebben:

»1o. dat ten aanzien van de kapitalen, krachtens art. 63 van het tractaat aan Nederland uit te keeren, geene verandering in de eerste voordragt der regering is gekomen, behoudens eene wijziging van redactie in art. 1, waardoor de bepaling nopens de verpligting tot schulddelging meer in overeenstemming is gebragt met voorzeide art. 63;

»2o. dat, in plaats van eene verwisseling der 5 pCts. schuld in 4 pCts., bij het gewijzigd ontwerp is voorgesteld de verwisseling der 5 pCts. in 3 pCts. en zulks in verhouding van 141 3 pCts. voor elke 100 5 pCts. met dien verstande nogtans dat deze verwisseling slechts zal opengesteld worden tot een gezamenlijk bedrag aan ingeschreven schuld en losrenten ten laste der Oost-Indische bezittingen van *ƒ*221,000,000;

»3o. dat bij het nieuwe ontwerp geene melding is gemaakt van de *domein-losrenten* en de 4 pCts *schatkistbiljetten*, in art. 4 van het vorig ontwerp opgenoemd, en zulks uithoofde de regering heeft afgezien van het denkbeeld, om laatstgemeld papier in den maatregel te begrijpen, terwijl zij eerstgemeld effect, blijkens § 22 der memorie van beantwoording, voor eene eventuële aflossing tegen gereed geld schijnt te willen bestemmen, waartoe de bevoegdheid reeds bij de voorwaarden van uitgifte van dat effect is daargesteld;

»4o. dat ten aanzien van de conversie en aflossing van $4\frac{1}{2}$ pCt. schuldbekentenissen, door het voormalig amortisatie-syndicaat uitgegeven, bij het nieuwe ontwerp is voorgesteld de verwisseling in 3 pCts. onder bepaling namelijk, dat tot die verwisseling niet zal kunnen worden overgegaan, dan wanneer de 5 pCts. schuld, in art. 2 vermeld, door verwisseling en aflossing tot op 40 millioen zullen verminderd zijn;

»5o. dat bij het gewijzigd ontwerp geen gewag is gemaakt van het daarstellen eener hoofd-obligatie ten laste der Overzeesche bezittingen voor de afbetaalde schuldvorderingen der Nederlandsche handel-maatschappij, maar, in stede daarvan, gezegd, dat de Overzeesche bezittingen de alzoo afbetaalde sommen aan het rijk schuldig zullen worden en daarvoor $4\frac{1}{2}$ pCt. aan rente zullen te goed doen;

»6o. dat thans wordt voorgesteld, om, ter voorziening in het te-kort, ontstaan door het verschil tusschen 's rijks inkomsten over 1841 en 1842 en de werkelijke uitgaven over die diensten, aan de regering een crediet te openen van ten hoogste *ƒ*9,500,000 en om haar voorts te magtigen, om die som, zoo mede de gelden, benoodigd tot aflossing van die rentheffers, die met de voorgestelde verwisseling geen genoegen mogten nemen, en tot afbetaling van de schuld der Nederlansche handel-maatschappij, te vinden door middel van de uitgifte van nieuwe schuldbekenissen, rentende 3 ten honderd, welke niet beneden den prijs van 72 per cent zullen kunnen worden te gelde gemaakt;

7o. dat voorts bij het gewijzigd ontwerp een termijn van *vier* jaren is gesteld, na verloop van welken de te verleenen volmagt tot verwisseling en uitgifte van schuld zal ophouden te werken, terwijl daarbij tevens is bepaald, dat, behalve een bedrag 20 millioenen, hetwelk reeds aanvankelijk aan den minister ter zijner verantwoording zal worden gegeven, verder aan denzelven geene nieuwe schuldbekentenissen door de rekenkamer zullen worden afgegeven, dan tegen inlevering van een geëvenredigd bedrag van introkkene schuld;

»8o. dat bij het nieuwe ontwerp het bedrag der toe te kennen provisiën en courtagiën van $\frac{1}{2}$ pCt. tot $\frac{3}{8}$ pCt. is verminderd; en eindelijk.

»9o. dat bij het ontwerp thans bepaaldelijk is uitgedrukt, dat de wijze, waarop de toegewezene fondsen ter amortisatie van schuld zullen worden aangewend, later bij de wet zal worden vastgesteld.

»Na alzoo bij het vorenstaande een overzigt gegeven te hebben van de reeks van wijzigingen, welke de voordragt der regering, meerendeels in verband met de bij het voorloopig verslag kenbaar gemaakte aanmerkingen der leden, ondergaan heeft, zal men thans de beschouwingen en bedenkingen mededeelen, welke bij het laatste onderzoek der afdeelingen omtrent het gewijgigd wets-ontwerp zijn voorgedragen en ontwikkeld geworden.

»Men heeft over het algemeen opgemerkt, dat aan de memorie van beantwoording die mate van volledigheid ontbreekt, welke men gemeend had daarin te mogen verwachten, vooral ook omdat bij de ophelderingen, die vroeger door den minister van financiën aan de centrale afdeeling waren medegedeeld, en door middel van het voorloopig verslag reeds ter kennisse van de leden waren gekomen, ten aanzien van onderscheidene punten nadere ophelderingen of meer bepaalde opgaven waren toegezegd, welke men in de memorie van beantwoording óf in het geheel niet, óf slechts op eene onvolledige wijze heeft gevonden. Men heeft daarbij in het bijzonder het oog gehad op die punten, welke, volgens des ministers eigene opgave, door zijnen ambtgenoot voor de koloniën behoorden toegelicht te worden, doch hetgeen tot dus ver niet was geschied, terwijl ook de memorie van beantwoording geene voldoende blijken opleverde van in overeenstemming met het departement van koloniën te zijn opgemaakt. Vele leden hebben dan ook het verlangen te kennen gegeven, dat alnog door dien minister de benoodigde toelichtingen mogten worden gegeven, bepaaldelijk ook met betrekking tot den invloed, dien de voorgestelde vervroegde afbetaling van de schuld der Nederlandsche handelmaatschappij ten aanzien van eene eventuële wijziging van het consignatie-contract zou kunnen te weeg brengen.

»Vooral echter had men met leedwezen ondervonden, dat de inlichtingen, omtrent de financiële aangelegenheden des rijks, welke de minister van financiën, blijkens § 8 van het voorloopig verslag, had toegezegd, achterwege waren gebleven, en dat men alzoo nog steeds bleef verkeeren in onzekerheid omtrent den waren staat van onze geldmiddelen. Onderscheiden leden verklaarden, dat hierin voor hen eene genoegzame reden gelegen zou zijn om hunne goedkeuring aan een wets-ontwers te ontzeggen, bij hetwelk, onder anderen, de uitgifte van nieuwe schuld, tot dekking van een te-kort in 's rijks schatkist, wordt voorgedragen, een maatregel, waartoe zij nimmer zouden kunnen toestemmen, zoo lang haar geene meer volledige inzage in 's rijks financiëlen toestand gegeven zoude worden, en zij daaruit de verzekering zouden bekomen hebben, dat de voorgestelde aanvulling van het te-kort, in waarheid als een afdoend redmiddel beschouwd mag worden. Over het algemeen werd aan het bezwaar, wegens het gemis van voldoende schriftelijke inlichtingen, door de leden veel gewigt gehecht, en het mag dus voor noodzakelijk gehouden worden, dat daaraan alsnog tijdig, en voor dat het ontwerp in deliberatie worde genomen, op de meest volledige wijze, door de regering moge worden te gemoet gekomen.

»Wat den indruk betreft, welken de overweging van het gewijzigd wets-ontwerp bij de leden heeft te weeg gebragt, zoo kan daaromtrent worden medegedeeld, dat, terwijl aan de eene zijde door vele leden is erkend, dat de onderhavige voordragt, ten gevolge van de aangebragte wijzigingen, veel aan duidelijkheid en eenvoudigheid heeft gewonnen, aan de andere zijde door vele leden de meening is geuit, dat die wijzigingen meestal punten van ondergeschikt belang betroffen, doch dat ten aanzien van de meest gewigtige bezwaren aan de bij het voorloopig verslag kenbaar gemaakte wenschen van de meerderheid, geen gevolg was gegeven, weshalve die leden zich verpligt achtten, om te dien opzigte naar de vroeger door hen in het midden gebragte aanmerkingen alsnog te verwijzen.

»Onder deze bezwaren bekleedt voorzeker eene voorname plaats, de bedenking, reeds bij het voorloopig verslag, onder § 9, voorgedragen, opzigtens de zamenvatting en vermenging in eene zelfde wet, van geheel ongelijksoortige onderwerpen. Vele leden hebben verklaard, dat zij zoodanige bijeenvoeging van, in hunne oogen, zoo geheel uiteenloopende zaken, niet konden goedkeuren, en bepaaldelijk, dat hun de opneming van voorzieningen omtrent het te-kort in 's rijks schatkist zeer bedenkelijk bleef toeschijnen; terwijl zij ook geenszins overtuigd waren, dat er zulk een naauw en onafscheidelijk verband tusschen de onderscheidene deelen der wets-voordragt zou bestaan, als bij het antwoord des ministers was te kennen gegeven en bij de memorie van beantwoording herhaald. Sommigen hebben zelfs doen opmerken, dat het beweren, alsof eene reductie van renten onbestaanbaar zoude wezen met het onaangevuld laten van een deficit in 's rijks kas, niet wel scheen te kunnen worden overeengebragt met den, zoo als men vooronderstelde, waren toestand der financiën des lands en het aanwezen van eenen gedeeltelijk ongedekten achterstand. Men wenschte overigens, dat de minister in staat zoude zijn, om deze welligt slechts schijnbare tegenstrijdigheid op eene voldoende wijze te kunnen oplossen.

»Onder de successivelijk daargestelde 5 pCts. werkelijke schuld, waarvan de conversie of aflossing bij art. 2 van het ontwerp is voorgedragen, is door de regering mede begrepen geworden het kapitaal van 18 millioen, tot dekking van den achterstand, bedoeld bij de wet van 27 december 1840 (*Staatsblad* no. 78). Zulks had de aandacht der leden getrokken, omdat, volgens de voorzeide wet, een derde gedeelte van dit kapitaal eerst zou kunnen uitgegeven worden, wanneer van de behoefte der schatkist uit de nader te doene mededeelingen en verrekeningen wegens den toestand van 's lands financiën zoude gebleken zijn, en men dus in de vooronderstelling verkeerde, dat de uitgifte van dat gedeelte nog geen plaats zou hebben gehad. Daar intusschen uit het antwoord der regering, onder § 18 der memorie gegeven, aan de leden is kenbaar geworden, dat de inschrijving van het geheele kapitaal reeds vóór april van het loopende jaar bewerkstelligd is geworden, en wel zonder dat eene publieke deelneming daarbij is opengesteld, heeft zulks bij vele leden eenen onaangenamen indruk te weeg gebragt, die verklaard hebben de uitgifte van die schuld op het oogenblik, dat er een wets-ontwerp aanhangig was, waarbij de conversie van dezelve werd voorgedragen, in geenen deele te kunnen goedkeuren, even min als dat zulks onder de hand is gedaan en derhalve zonder voldoenden waarborg, dat de plaatsing op de voordeeligste wijze is geschied. Sommige dier leden oordeelden ook, dat deze handelwijze niet geacht kan worden te strooken met het bepaalde bij de wet van 27 december 1840. Door allen werd opgemerkt dat daardoor de conversie-kosten wegens de verwisseling van die 6 millioen, thans tot $\frac{3}{8}$ pCt. voorgedragen, geheel noodeloos zijn verloren gegaan.

»Na deze punten van meer algemeenen aard [illegible] strekking vooruitgezet te hebben, zal de centrale afdeeling nu beknoptelijk het gewijzigd wets-on[illegible]p van zelf nagaan en bij de onderscheidene artik[illegible] van hetzelve aanteekenen, wat daarop bij het [illegible]ste onderzoek der afdeelingen is aangemerkt.

Met betrekking tot het voorstel, i[illegible]t. 1 vervat, wegens het vervreemden der Belgische inschrijving en

het aanwenden van de opbrengst daarvan, zijn de volgende drie aanmerkingen in het midden gebragt:

»*Vooreerst* is door eenige leden opgemerkt, dat, zoo al de voorzigtigheid verbiedt, om in de wet zelve eenige bepaling op te nemen nopens de wijze, waarop de voorzeide inschrijving te gelde gemaakt zal worden en het bedrag tot hetwelk zulks zal mogen geschieden, niets evenwel schijnt te moeten beletten, dat deswege door de regering inlichtingen aan de Kamer worden verstrekt, op welker mededeeling die leden alzoo hebben aangedrongen, ook uit overweging, dat het in dezen betreft eene zeer belangrijke vervreemding van 's rijks-eigendommen.

»*Ten tweede* hebben vele leden hunne verwondering te kennen gegeven, dat aan het vroeger geuite verlangen, opzigtens het stellen van een meer bepaald *minimum* van prijs, tegen welken de Belgische inschrijving verkocht zal mogen worden, door de regering geen gevolg is gegeven. Men meende, dat de wetgeving de bepaling van dien prijs niet bijna onbepaald aan de regering mogt overlaten, en terwijl men uit dien hoofde noodzakelijk achtte, dat de voordragt alsnog te dien aanzien mogt worden aangevuld, hebben sommigen het voorschrift verlangd in dat ontwerp opgenomen te zien, dat het te gelde maken zal moeten geschieden in verhouding tot den koers van de Nederlandsche schuld, immers niet beneden de 55 pCt.

»*Ten derde* heeft men opgemerkt, dat op de vraag, bij het voorloopig verslag geopperd, of men de zekerheid had bekomen, dat België zich tevreden zal stellen met de aflossing van ingetrokken 5 pCts. inschrijvingen en losrenten ten laste van de Overzeesche bezittingen, door de regering geenszins op eene beslissende wijze was geantwoord, vermits toch de strekking dier vraag niet was geweest om te vernemen, hoe men dezerzijds over de zaak dacht, maar om alle onzekerheid ten aanzien van de opvatting van de zijde der Belgische regering te doen ophouden, ter voorkoming van moeijelijkheden, die later, met opzigt tot de naleving der voorwaarden van het tractaat tusschen de beide regeringen zouden kunnen ontstaan.

»Eindelijk is niet onopgemerkt gebleven, dat de regering schijnt te hebben afgezien van haar voornemen, om Belgische inschrijving tegen werkelijke schuld, bij wijze van ruiling, verkrijgbaar te stellen, waartoe de minister vroeger had verklaard zich de bevoegdheid te willen voorbehouden, en zulks door eene verduidelijkte redactie in de wet zelve te zullen uitdrukken. Dit laatste echter niet geschied zijnde, schijnt men daaruit te moeten afleiden, dat de regering het denkbeeld van zoodanige ruiling heeft laten varen, welke trouwens ook, naar het oordeel van sommigen, als geheel ondoeltreffend en zeer schadelijk tevens moet beschouwd worden; doch naardien de regering in de memorie van beantwoording zich aan het vroeger gegeven antwoord heeft gedragen, kan het niet overtollig voorkomen, dat zij hare bedoelingen met betrekking tot dit punt nader en op eene stellige wijze doe kennen.

»Met opzigt tot de voorgestelde rente-vermindering, te verkrijgen door middel van vermeerdering van het kapitaal, in art. 2 en 3 van het nieuwe ontwerp, heeft men zich over het algemeen gedragen aan de bezwaren, bereids bij het voorloopig verslag in het breede opgenoemd, en welke men door de antwoorden des ministers niet voldoende acht opgelost te zijn. Velen, zelfs diegenen, die zich reeds aanvankelijk tegen zoodanige wijze van conversie hadden verklaard, betuigden daarin thans versterkt te zijn geworden, nu de voordragt der regering tot aanneming van eenen lageren rente-taks en dien ten gevolge tot nog aanzienlijker verhooging van het kapitaal der schuld strekt. Men meende, dat hierdoor het uitzigt benomen zou worden, om in het vervolg den schuldenlast te verminderen, en dat men alzoo, tegen het oogenblikkelijk genot van eenige meerdere rentebesparing, welke toch niet voldoende scheen om later redding aan te kunnen brengen, de gelegenheid zou prijs geven om later meer krachtdadige besparingen tot stand te kunnen brengen. Ook kon men geenszins aan de regering toegeven, dat de groote besparing van rente tegen de verhooging van het kapitaal zoude overstaan: men meende, integendeel, dat er tusschen het kleine voordeel in rente-besparing en de aanzienlijke kapitaalsvermeerdering volstrekt geene verhouding bestaat.

»Bij het vroegere plan van conversie tot 4 pCt. à 108 pCt. kapitaal, en het nieuwe à 3 pCt. tot 141 pCt. kapitaal, was de winst wegens de renten op elk millioen slechts *f* 900 en daarentegen de kapitaalsverhooging op elk millioen *f* 330,000. Daar overigens deze conversie toekomstige aflossingen onmogelijk zou maken en onze schuld bijkans in eene perpetuële rente zou herscheppen, wist men zich geene redenen te geven, waarom de regering niet een stap verder gegaan was en de reductie tot $2\frac{1}{2}$ pCt. had voorgedragen.

Andere leden daarentegen hebben verklaard in de voorgestelde schuldvermeerdering, welke toch slechts *nominaal* was, geen zoodanig overwegend bezwaar te kunnen vinden. Hunnes inziens, kan aan de vernietiging van het kapitaal onzer schuld niet gedacht worden en behoort men daarvoor alzoo de gunstige gelegenheid, om eene aanzienlijke besparing op de renten te weeg te brengen, niet ongebruikt voorbij te laten gaan. Zij meenden ook, dat het niet te voorzien is, dat de koers der daar te stellen 3 pCts. tot zoodanige hoogte zoude komen, om niet zonder te groote opoffering zich in het vervolg door inkoop van dat papier meester te kunnen maken.

»Voorts hebben sommige leden de meening geuit, dat er eene tegenstrijdigheid bestaat tusschen de bepalingen van art. 2 en 3 van het ontwerp. In het eerste toch wordt gehandeld van de conversie:

1o. van	*f* 221,257,900.
2o. »	» 64,000,000.
te zamen alzoo van	*f* 285,257,900.
waarvan echter slechts	» 221,000,000.
geconverteerd zullen worden, zoodat overblijft	*f* 64,257,900.

terwijl in artikel 3 bedoeld wordt het geval, dat die verwisseling zal dalen tot op *f* 40,000,000, hetgeen niet wel mogelijk scheen. Zoo dit echter in verband mogt staan met reëele intrekking van schulden uit de opbrengst van de Belgische inschrijving, dan oordeelden die leden, dat zulks duidelijk had behooren uitgedrukt te zijn.

»Eene andere afdeeling heeft tegenstrijdigheid gevonden tusschen hetgeen in § 22 der memorie van beantwoording is gezegd, en het antwoord van den minister, in het voorloopig verslag bij § 14 opgeteekend. Zoo alle houders van 5 pCts. werkelijke schuld de conversie mogten verlangen, zal de opbrengst der Belgische inschrijving tot aflossing der Oostindische losrenten worden aangewend en ook de 5 pCts. domein-losrenten in aanmerking kunnen komen; doch deze laatsten zijn niet voldoende om tot een bedrag van *f* 4,000,000 rente van Nederlandsche schuld te komen, terwijl de conversie der $4\frac{1}{2}$ pCts. schuld, die tot eenen anderen maatstaf zal geschieden, onzeker blijft.

Ten aanzien van voorzeide denkbeeld, bij § 22 der memorie aangegeven, om ook de domein-losrenten tot gedeeltelijke vernietiging van de te amortiseren 80 millioen schuld te bestemmen, heeft men ook nog opgemerkt, dat hierdoor de kooper van domeinen, die zich van dat papier voorzien en zijn aankoop daarop gegrond heeft, benadeeld zoude worden, terwijl men aan de regering de bevoegdheid heeft ontzegd, om de voorwaarden van den koop naar goedvinden te kunnen veranderen.

»Eindelijk behoort te dezer plaatse nog vermeld te worden, dat door eene afdeeling de bedenking is voorgedragen, of de wet geene bepaling zou behooren in te houden, met betrekking tot de gestelde borgtogten, bij voorbeeld, dat *f* 141 3 pCts. zal gelijk staan met *f* 100 5 pCts.; terwijl de meerderheid in diezelfde afdeeling tevens heeft verklaard van oordeel te zijn, dat eene aflossing bij reeksen, door middel van loterij, bij de uitvoering veel bezwaar zal opleveren.

»Even als men zich vroeger tegen de verwisseling van de $4\frac{1}{2}$ pCts. schuld tegen 4 pCts. schuld had verklaard, zoo heeft ook de thans in art. 3 van het laatste ontwerp voorgestelde verwisseling van dat papier in 3 pCts. schuld, bij vele leden tegenspraak ontmoet. Door velen werd ook de aanmerking gemaakt op den maatstaf, naar welken de verwisseling zou geschieden: men deed opmerken, dat er tusschen dien maatstaf en dien, voor de verwisseling der 5 pCts. schuld voorgesteld, geene verhouding is; dat de houders van eerstgemelde effecten daardoor in eene gunstiger positie zouden gebragt worden, hetgeen men niet billijk achtte, en derhalve alsnog zou wenschen, dat daarop mogt worden teruggekomen.

»Uit de laatste beraadslagingen in de afdeelingen omtrent de voorgestelde afbetaling der Nederlandsche handelmaatschapij (in art. 4) is wederom gebleken, dat de gevoelens over die zaak, even als vroeger, zeer verdeeld waren. Zeer vele leden betuigden, op de gronden bij het voorloopig verslag ontwikkeld, tegen eenen maatregel gestemd te blijven, door welken eene afloopende schuld in eene gevestigde veranderd zoude worden en waarvan het voordeel, in vergelijking van de schuldvermeerdering, hunnes erachtens, veel te onbeduidend zoude wezen. Eenige dier leden wilden echter hun oordeel te dien opzigte opschorten, in afwachting van de inlichtingen, die zij van den minister van koloniën te gemoet zagen, omtrent den mogelijken invloed, welken de voorgestelde maatregel zou kunnen hebben tot wijziging van het consignatie-contract.

» Het voorstel, in art. 5 vervat, om aan de regering een crediet te openen ten beloope van *f* 9,500.000, ter bestrijding van het te-kort op de diensten van 1841 en 1842, heeft ook bij vele leden bedenkingen ontmoet. Sommige hunner oordeelden, dat de middelen ter voorziening in het te-kort bij eene afzonderlijke wetsvoordragt behooren voorgesteld te worden: anderen waren van gevoelen, dat het ten eenemale ongeraden is om dat te-kort door middel van schuldvermeerdering aan te zuiveren, maar dat tot krachtiger maatregelen de toevlugt behoort genomen te worden, waartoe eene belasting op de inkomsten vooral in aanmerking scheen te moeten komen. Een andere afdeeling verklaarde eenstemmig in het toestaan van het gevraagde crediet zwarigheid te maken, wanneer niet door de regering de formele toezegging wordt gedaan, om binnen eenen zekere termijn, en uiterlijk vóór het einde van het loopend jaar, eene volledige wet ter finale regeling van den achterstand, zoo wel den ouden als den nieuwen, aan de Staten-Generaal aan te bieden. Zij achtte dit noodzakelijk, ook om het vertrouwen, zoo wel der natie als der vertegenwoordiging, te bevestigen en het publiek crediet te schragen. Eenige leden eindelijk, zouden wel kunnen besluiten om het crediet te verleenen, mits hun vooraf volledige inlichtingen omtrent het bestaande te-kort worden gegeven; doch zij verklaarden geene credietgeving te kunnen toestaan, welke de deur zou openlaten om nader hierop terug te komen.

»Met betrekking tot het aangemerkte onder § 8 der memorie van beantwoording, dat aan het verlangen, om het juiste bedrag van het te-kort in 's rijks schatkist op ultimo december 1842 te vernemen, uit den aard der zaak niet kon voldaan worden, omdat de begrooting der uitgaven van dat dienstjaar nog openstaat, hebben onderscheidene leden hunne bevreemding te kennen gegeven, dat de regering zich niet in staat zoude bevinden, om vier maanden na afloop van de dienst eene opgave te verstrekken van de reeds gedane uitgaven, en bij benadering van de nog te doene over die dienst. Zij meenden, dat haar zulks even doenlijk moest zijn, als op te kunnen geven dat de opbrengst der middelen niet aan de raming heeft beantwoord.

»In tegenstelling van het voren gemeld ongunstig oordeel omtrent het in dit artikel voorgestelde crediet, is door vele leden de noodzakelijkheid erkend, dat in de aanzuivering van het bestaande te-kort ten spoedigste worde voorzien, terwijl zij, hoezeer betreurende, dat daartoe op nieuw de blijvende schuld vermeerderd zou worden, nogtans verklaren moesten, in de tegenwoordige omstandigheden geen ander of beter middel daartoe te kunnen aanwijzen. — Overigens heeft men algemeen met genoegen waargenomen, dat, bij het gewijzigd ontwerp, de uitgifte van slechts ééne soort van nieuwe schuld is voorgedragen.

»Ten aanzien van het bedrag der kosten van courtagie en provisie, hetwelk in art. 7 van het laatste ontwerp op $\frac{3}{8}$ pct. wordt voorgedragen, heeft men opgemerkt, dat de toegestane vermindering niet zeer onbeduidend is te achten, uit aanmerking van de groote kapitaalsvermeerdering, waarvoor die kosten zouden verschuldigd wezen. Men had over het algemeen gemeend eene belangrijke vermindering te mogen verwachten, en tevens dat de toezegging, door den minister, blijkens § 50 van het voorloopig verslag, aan de centrale afdeeling gegeven, om in de wet de kosten van courtagie en de andere kosten te doen splitsen, gevolg had mogen erlangen. Door onderscheidene leden werd dan ook aangedrongen, dat alsnog ten aanzien van een en ander, aan den geuiten wensch der meerderheid mogt worden voldaan.

» Het gewijzigd voorstel der regering, in art. 8 van het laatste ontwerp vervat, heeft vele leden niet kunnen bevredigen, die meenden, dat een termijn van *vier* jaren, voor het tot stand brengen van eenen financiëlen maatregel, welke uit den aard der zaak spoedig moest afloopen, als veel te lang is te beschouwen. Sommigen hebben daarom het verlangen te kennen gegeven, dat die termijn alsnog aanmerkelijk mogt worden bekort; anderen wilden denzelven op *twee* jaren gesteld hebben, of wel op *drie* maanden na het inkomen van den laatsten termijn der Belgische inschrijvingen of geldelijke remises. Eenige leden hebben zelfs verklaard, dat de beslissing der regering omtrent dit punt hun votum over het geheele wets-ontwerp zoude bepalen.

»Terwijl enkele leden hunne bevreemding hebben te kennen gegeven, dat de regering niet is geslaagd in het opperen van eenig middel ter voorkoming van mogelijk misbruik, is door velen het gevoelen geuit, dat het bedrag van 20 millioen, hetwelk, volgens art. 9 van het gewijzigd ontwerp, aanvankelijk ter goede rekening aan den minister van financiën zou worden verstrekt, veel te hoog is gesteld. Sommigen meenden zelfs, dat er volstrekt geene redenen waren, om eenig gedeelte beschikbaar te stellen, omdat tot den eersten termijn van aflossing gebruik kan worden gemaakt van de opbrengst van het te verkoopen kapitaal Belgische inschrijving, en eerst nadat dit bedrag aangewend zal zijn, tot de uitgifte van 3 pCt. schuldbrieven zou behoeven te worden overgegaan. Andere leden, welke zich over het algemeen met het wetsontwerp vereenigen kunnen, achten het wel noodzakelijk te kunnen zijn, dat, afgescheiden van den maatregel van conversie, de schuldbekentenissen tot dekking van het te-kort dadelijk, immers tot zeker bedrag, ter beschikking van den minister wierden gesteld; zij zouden echter de redactie van art. 9 in dier voege wenschen veranderd te zien, dat het aanvankelijk af te geven bedrag op 10 millioen bepaald en dat wijders duidelijk voorgeschreven wierd, dat de rekenkamer geen hooger bedrag aan schuldbekentenissen tegen inlevering van een gelijk bedrag van ingetrokken schuld, ter beschikking des ministers zou vermogen te stellen, dan noodig zal wezen om aan den maatregel, bij art. 5 der wet omschreven, gevolg te kunnen geven.

» In eene afdeeling, welker leden eenstemmig de voorgestelde som te hoog achtten, heeft men het verlangen geuit om met de redenen bekend te worden gemaakt, waarom de regering noodzakelijk oordeelde, eene zoo groote som op rekening te verstrekken.

» Daar onderscheidene leden betuigd hebben aan dit punt een zeer bijzonder gewigt te hechten, is het te vermoeden, dat het besluit der regering dienaangaande eenen beslissenden invloed op het lot van het onderhavig wets-ontwerp zal uitoefenen.

» Even als dit bij de voorloopige behandeling van het ontwerp het geval was geweest, hebben ook bij het nader onderzoek de gevoelens der leden omtrent de aanwijzing in art. 11 van bepaalde inkomsten tot een amortisatie-fonds zeer uiteen geloopen. Terwijl somigen die aanwijzing in de tegenwoordige ongunstige omstandigheden als ongepast beschouwden en alleen geschikt tot onderhouding van heilloze begoocheling, hebben andere leden daartegen de meening geuit, dat het uitzigt op schuldvermindering allernoodzakelijkst moest geopend worden, en dat zoodanige aanwijzing mede voor de regering tot een nuttigen band zoude kunnen verstrekken, om de meest mogelijke besparingen te bewerkstelligen.

Die leden wenschten nogtans van den minister de geruststellende verzekering te ontvangen, omtrent de mogelijkheid, dat de tot amortisatie aan te wijzen fondsen daarvoor zouden kunnen afgezonderd blijven.

Met betrekking tot de aanwijzing van *f* 400,000

rente, jaarlijks van *Belgie* te ontvangen, is in eene afdeeling de vraag geopperd, of die rente niet in mindering behoort te verstrekken van den jaarlijkschen rentelast van Nederland? In eene andere afdeeling werd op litt. *f* de vraag aangeteekend, waarom alleen het dividend op de 1000 aandeelen in de Nederlandsche bank tot amortisatie was aangewezen, en niet de revenuen der overige fondsen, vermeld op pag. 10 der laatst ingekomene rekening tot 1841?

Op het slot-artikel des ontwerps eindelijk dient nog vermeld te worden, dat op de aanmerking, reeds bij § 57 van het voorloopig verslag ingebragt, ook thans weder door eene afdeeling is aangedrongen, die verklaarde van gevoelen te zijn, dat de *naauwkeurige opgave*, in art. 13 van het gewijzigd ontwerp bedoeld, niet slechts *de uitkomsten door de werking* der wet verkregen, maar zoodanige omstandige inlichtingen behoort te bevatten, waaruit de Staten-Generaal zullen kunnen zien, hoedanig de loop dezer zaak, de werking dezer wet gedurende het afgeloopen jaar geweest is. Die afdeeling oordeelde, dat hiermede geenszins inbreuk zoude gemaakt worden op de vrije handeling der uitvoerende magt, — en dat de bedoelde inlichtingen volstrekt onmisbaar zijn om bepaaldelijk te kunnen beoordeelen, hoeveel van onze schuld werkelijk uit de Belgische gelden zal zijn afgelost en mitsdien geheel gedelgd. Daar de justificatie der vernietiging van 4 millioen renten, aan de Belgen volgens het tractaat te doen, zou kunnen geschieden door overlegging van geconverteerde schuldbewijzen, moet er eenig nader bewijs geleverd worden, dat het geld, van *België* ontvangen, eindelijk en in waarheid gestrekt heeft tot delging van zóó veel als 4 milioen aan jaarlijksche renten hebben gegeven.

De centrale afdeeling eindigt haar verslag met den wensch, dat de omstandige wijze, waarop zij getracht heeft de voornaamste bedenkingen en beschouwingen over te brengen, welke ter zake van het hoogst belangrijk wetsontwerp, hetwelk thans aan de beraadslagingen der Kamer zal onderworpen worden, bij gelegenheid van het laatste onderzoek der afdeelingen, zijn in het midden gebragt, en door welke opgave dit stuk eenen grooteren omvang heeft verkregen, dan zij verlangd had, — dienstbaar moge worden bevonden, om de regering in staat te stellen, met juistheid te kunnen beoordeelen, in hoeverre het wezenlijk belang der zaak vorderen zal, dat alsnog op sommige punten aan de geopperde bezwaren van vele leden te gemoet gekomen en aan de aangeduide noodzakelijkheid van het bekomen van nadere schriftelijke inlichtingen worde voldaan: — ten einde ook in deze zaak blijken moge, dat het gemeen overleg tusschen de regering en de Kamer niet onvruchtbaar is geweest, ter voorbereiding eener, voor de belangen des vaderlands, heilzame uitkomst.

»Aldus gearresteerd in centrale afdeeling, op maandag den 15den mei 1843."

Na het uitbrengen van het centrale verslag, geeft de voorzitter te kennen, dat Z. Exc. de minister van financiën, naar aanleiding van hetzelve, verlangd heeft, dat er een comité-generaal zou worden belegd, ten einde aan de leden nog eenige inlichtingen en ophelderingen te kunnen geven; en dat hij voorstelt, daar dit heden te spoedig zou wezen en de leden eerst met het geheele verslag der centrale afdeeling behoorden bekend te zijn, de zitting met gesloten deuren te bepalen op morgen, na den afloop der vastgestelde openbare zitting. — Hiertoe wordt besloten, alsmede tot het voorloopig vaststellen van den dag der beraadslagingen over de gemelde wet op *dingsdag ochtend ten elf ure.*

De vergadering wordt tot morgen ten half elf ure gescheiden, om te beraadslagen over de voordragt tot wijziging van titel VI, boek II, van het Wetboek van Burgelijke Regtsvordering.

Ingezonden stukken.

Staatkundig-financiële beschouwingen (1).

HET ONTWERP VAN WET TOT (ZOOGENAAMDE) REGELING VAN 'S RIJKS OPENBARE SCHULD.

(*Vervolg van nº. 99*)

Ministeriële organen hebben beweerd, dat de beurs het ontwerp voor gepast hield en krachtig ondersteunde. Het tegendeel is waar. De stand der $2\frac{1}{2}$ pCts. werkelijke schuld in een ontegensprekelijk bewijs, dat de beurs het geheele plan, met uitzondering van twee punten, den afstand van het Belgische schuldgedeelte tegen eenen zeer geringen prijs en de daarstelling van nieuwe schuld tot dekking van het te-kort, als hoogst onzeker beschouwt. Men moet der regering het regt laten wedervaren, dat zij, wel is waar, niet door orde, klaarheid en zuinigheid in de financiën, maar door allerlei beursmanipulatiën den prijs der $2\frac{1}{2}$ pCts. schuld heeft trachten te pousseren. Terwijl de heer ROCHUSSEN, nog niet zeer lang geleden, toen er tusschen de betrekkelijke prijzen der beide fondsen slechts een zeer gering verschil bestond, de gelden van den Rijnspoorweg, niet in $2\frac{1}{2}$ pCts, maar in 5 pCts. nationale schuldbrieven deed beleggen (een bewijs van 's mans doorzigt en belangstelling in nationale ondernemingen) heeft men in den jongsten tijd alle houders van 5 pCts. schuldbrieven, op welke eenige invloed kon worden uitgeoefend, overgehaald, zich daarvan te ontdoen en *à tout prix* $2\frac{1}{2}$ pCts. daarvoor in de plaats te koopen. De invloed der regering wordt door de al meer en meer te bespeuren centralisatie, door de voorheen nimmer in Nederland gekende, doch door onze tegenwoordige staats-inrigting en bijzonder onze staatsbestuurderen gevoede begeerte naar ambtsbetrekkingen, alsmede door de zucht naar adelbrieven, orden en wat des meer is, zeer versterkt. Ook zijn, naar den wensch der regering, millioenen op deze wijze geruild en de $2\frac{1}{2}$ pCts. schuldbrieven van de markt genomen geworden. Dan het mogt niet baten. De $2\frac{1}{2}$ pCts. schuld blijft op eenen prijs, die als eene bijtende ironie van het nieuwe ontwerp kan beschouwd worden. Dat de beurs in dit geval door eenen juisten takt geleid wordt, dat het ontwerp inderdaad ontijdig, onvoordeelig en tevens onuitvoerbaar is, zal bij eenige nadere beschouwing overtuigend blijken.

Het is onder alle omstandigheden een groot bezwaar voor den geldopnemer, den geldschieter eenen schuldbrief voor een veel grooter bedrag te moeten geven, dan wezenlijk ontvangen is; en in het dagelijksche leven wordt zoodanige overeenkomst niet alleen met een' zeer harden naam bestempeld, maar dezelve is strafbaar naar de wet. Zelden of nimmer zal zich de schuldenaar aan zulk een bezwaar onderwerpen, op een oogenblik, waar hij liquide middelen bezit om zich van een niet onaanzienlijk gedeelte van deszelfs oude schuld te bevrijden. Doet hij het evenwel, zoo moeten tegenover zulk een offer, zulk een bezwaar, groote en stellige voordeelen staan.

Biedt het nieuwe ontwerp deze aan? Aan de houders van 5 pCts. schuldbrieven zal de bevoegdheid worden gegeven, deze tegen 141 pCt. in nieuwe 3 pCts. schuld te verwisselen. De staat bespaart door die verwisseling op elke vijf gulden jaarlijksche rente 77 cents, doch wordt daarentegen schuldenaar van honderd een en veertig gulden, waar hij slechts honderd schuldig was. Nemen de schuldeischers geen genoegen in deze verwisseling, zoo worden de nieuwe schuldbrieven bij derden geplaatst. De staat legt zoodoende in eene wet de bekentenis af, dat hij schulden, *die onopzegbaar zijn van de zijde des geldschieters*, van zijne zijde opzegt, zonder in het bezit der benoodigde kapitalen te zijn, alleen in de hoop, het geld bij derden, *door hun schuldbrieven met een veel grooter nominaal kapitaal te cederen*, goedkooper te zullen kunnen vinden. Het zedelijke dier handelwijze blijve hier in het midden gelaten. Doch ook van de materiële zijde is zij weinig aanbevelenswaardig, wanneer daardoor de mogelijkheid afgesneden wordt, om van meer voordeelige omstandigheden in de toekomst partij te trekken; om, onder begunstiging van den vrede en de steeds toenemende ruimte van kapitalen, tot eene trapsgewijze, eindelijk zeer belangrijke vermindering van rente te komen. In het onderhavige geval zoude, om eene nieuwe reductie te bewerkstelligen, de aflossing à pari derzelve drie pCts. schuld, welke nu tegen omstreeks 71 pCt. wordt uitgegeven, op den voorgrond moeten worden geplaatst; de staat zoude honderd een en veertig millioen in klinkende munt moeten aanbieden voor elke honderd millioen der thans bestaande schuld. Eene eenvoudige berekening (2) leidt tot de overtuiging, dat de staat, gedurende acht en twintig jaren de som der jaarlijksche besparing afzonderende en tegen $4\frac{23}{100}$ intrest beleggende, na deze acht en twintig jaren nog niet zoo veel zal opgestapeld hebben, als tegen de vermeerdering van het kapitaal der schuld zoude kunnen opwegen. Of met andere woorden: Indien de staat, acht en twintig jaren na de uitvoering van het thans aanhangig ontwerp, tot eene nieuwe, op de aanbieding van het kapitaal steunende vermindering in de rente, wilde besluiten, zoude hij slechter staan, dan wanneer hij gedurende denzelfden tijd 5 pCt. interest over de oorspronkelijke schuld had betaald. Neemt men den tijd in aanmerking, welke verloopen zal, alvorens de thans bedoelde operatie zal zijn ten uitvoer gebragt, voorts de kosten van conversie, enz., — zoo zal men het derde eener eeuw als het tijdstip moeten vaststellen, na verloop van hetwelk de reductie, niettegenstaande de vermeerdering van het kapitaal, wezenlijk voordeel zal opleveren.

Inderdaad is dan ook eene vermindering der rente van 5 op $4\frac{1}{2}$ pCt, ZONDER EENIGE VERMEERDERING VAN KAPITAAL, een maatregel, welke alle kansen voor de toekomst zoude open laten, en bij meer openbaarheid en orde in 's rijks financiële aangelegenheden, ontwijfelbaar geleidelijk zou kunnen ten uitvoer gebragt worden, door velen oneindig doelmatiger geacht dan het ingewikkelde ministeriële voorstel, met deszelfs honderd millioenen schuldvermeerdering. Uitmuntende staatshuishoudkundigen, zoo binnen- als buiten 's lands, welke wij over de zaak raadpleegden, alsmede ervaren handelaren, die den geest der beurzen en der kapitalisten kennen, deelen volkomen in dit gevoelen. Bij zoodanige eenvoudige rente-vermindering zou alleen de zwarigheid ontstaan, hoe het te-kort over 1841 en 1842, alsmede het waarschijnlijk te-kort over 1843 te dekken, zonder ruiterlijk te verklaren, dat men wederom *nieuwe schulden* maakt; hoe de schuldvordering op België tegen eenen onevenredig lagen prijs af te staan, zonder eene algemeene verontwaardiging te verwekken; hoe den grooten bankier voor deszelfs veelvuldige moeite schadeloos te stellen, zonder daarvoor millioenen te voteren.

Doch er doet zich eene andere gewigtige vraag op. Men wil zich eene vermeerdering der schuld met een en veertig pCt. laten welgevallen; men wil, ten gelieve van het oogenblik, afstand doen van de kansen der toekomst; men wil den last, gelijk dezelve bij het ontwerp aan den staat opgelegd wordt, zonder eenige de minste hoop op verzachting blijven torschen; men wil over courtagie en andere kleine kosten heenstappen (wat kunnen eenige millioenen meer of minder hier afdoen?) — — zal dan het ontwerp van den heer ROCHUSSEN uitvoerbaar zijn? Men zoude wanen, dat, bij zoo vele opofferingen ten minste daarvoor zekerheid bestaat. Doch deze is nergens te vinden; wel ver van dien, is het mislukken allerwaarschijnlijkst, gelijk in een volgend artikel volledig zal worden bewezen. *X. X.*

(1) In de *Arnhemsche Courant* van 16 mei, pag. 4, kolom 1, regel 8 van onderen, staat: »*onverstaanbare*," lees »*verstaanbare*."

(2) 77 cents jaarlijksche ontvangst staat, naar den maatstaf van $4\frac{23}{100}$ interest, gelijk met een kapitaal van *f* 18.20. Zulk een kapitaal zoude tot *f* 59.20 moeten klimmen (dat is elke gulden tot *f* 3,253) om de *f* 41 nieuwe schuld met het aan rente bespaarde te kunnen afdoen. Deze uitkomst wordt eerst na meer dan 28 jaren bereikt.

Heden beviel zeer voorspoedig van eene Dochter Vrouwe *ANNE HELENA DE GREVE*, geliefde Echtgenoot van

ZUTPHEN,
den 16den Mei 1843. Mr. *J. G. LUIJKEN GLASHORST.*

Den 7den April 1843, is te DOESBORGH, in den ouderdom van 79 jaren en 6 maanden, overleden de Hoog Welgeboren Heer *WILLEM DE VAIJNES VAN BRAKELL*, *Gepensioneerd Kolonel, Oud-Commandant van het Militair Arrondissement van Gelderland en laatste Commandant van den eerste rang dezer Stad en Vesting.*

Uit hoofde van buiten 's lands zich bevindende betrekkingen, wordt deze kennisgeving eerst nu geplaatst.

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.